

У ПОЛЬОТІ „СОЮЗ-16“

Повідомлення ТАРС

Коли приходить час, юнаки і дівчата нашої країни без вагань обирають ту професію, яка їм до душі. Це право заповідали їхні батьки і діди. Це право дала їм Конституція СРСР.

Комсомолец Віктор Талда мріяв стати фрезерувальником. Чотири роки тому він прийшов на Кіровоградський завод тракторних гідроагрегатів. Нині досвідчений майстер своєї справи, він очолює ділянку в цеху № 2, яка вже здає продукцію в рахунок наступного року.

На фото: комсомолец В. ТАЛДА.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Відповідно до радянської програми підготовки до експериментального спільного польоту космічних кораблів «Союз» (СРСР) і «Аполлон» (США) 2 грудня 1974 року о 12 годині 40 хвилин за московським часом у Радянському Союзі здійснено запуск космічного корабля «Союз-16».

Космічний корабель пілтує екіпаж у складі командира корабля Героя Радянського Союзу, льотчика-космонавта СРСР полковника Філіпченка Анатолія Васильовича і бортінженера Героя Радянського Союзу, льотчика-космонавта СРСР Рукавишнікова Миколи Миколайовича.

Програма орбітального польоту передбачає випробування бортових систем корабля «Союз», модернізованих відповідно до вимог спільного польоту, проведення наукових і науково-технічних досліджень, а також спостереження і фотографування окремих ділянок земної поверхні з метою одержання даних для розв'язання народногосподарських завдань. Корабель «Союз-16» аналогічний кораблю, який має в 1975 році брати участь в радянсько-американському експерименті.

З екіпажем корабля «Союз-16» підтримується стійкий радіо-і телевізійний зв'язок.

Керування польотом космічного корабля «Союз-16» і обробка одержуваної інформації здійснюється радянським центром керування за допомогою станцій стеження, розташованих на території Радянського Союзу і науково-дослідних суднах, які знаходяться в різних районах акваторії світового океану.

Самопочуття космонавтів добре. У відсіках корабля підтримуються умови, близькі до земних.

Космонавти А. В. Філіпченко і М. М. Рукавишніков приступили до виконання наміченої програми польоту.

ЦЕНТР КЕРУВАННЯ ПОЛЬОТОМ, 3 грудня. (ТАРС). На 12 годину 30 хвилин московського часу космічний корабель «Союз-16» зробив 16 обертів навколо Землі.

Другий робочий день космонавтів Анатолія Філіпченка і Миколи Рукавишнікова почався рано-вранці. Після сніданку і медичного контролю вони приступили до виконання дальшої програми польоту.

За програмою медико-біологічних досліджень космонавти контролювали ріст мікроорганізмів в умовах невагомості.

Відповідно до програми підготовки до спільного польоту космічних кораблів «Союз» і «Аполлон» проводилися випробування системи забезпечення життєдіяльності. Зокрема, тиск у відсіках корабля «Союз-16» був знижений до 540 міліметрів ртутного стовпа. За доповідями екіпажу і даними телеметричної інформації, самопочуття космонавтів добре. Частота пульсу у Анатолія Філіпченка — 70, у Миколи Рукавишнікова — 75 ударів на хвилину. Частота дихання у командира корабля — 15, у бортінженера — 20.

Робочий день екіпажу корабля «Союз-16» закінчиться о 23 годині московського часу.

Політ космічного корабля «Союз-16» триває.

Рік видання XV

№ 146 (1938).

ЧЕТВЕР

5

ГРУДНЯ

1974 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

Щасливі, країно, тобою

Сьогодні День Конституції СРСР

БАЧИТЬСЯ планета. Помережана кордонами. Переступи межу країни, де володарює капітал, і ти, радянська людина, жажнешся від жорстокості законів життя. Права трудящої людини зведені тут нанівець. Там, де панує капітал, гідність людська оцінюється особистим рахунком в банку.

Наша гордість — від усвідомлення величчя Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Гордість за її закони, що підносять людину праці, людину творчого труда, стелять впевнений шлях до щастя і добра.

Іх виборювали діди наші, їх захищали батьки.

І червоне знамено було попереду, як символ безсмертних революційних ідей. І сьогодні ми вирушаємо на подвиг трудовий з прапором. Нам дано Право радянської людини. Наш світлий Закон — служити Вітчизні, народові. Служити добру, боротися зі злом. Коли воно поруч, і коли в далекому Чилі. Відчуваємо пульс планети, її радість і болі. Наданим Конституцією правом ми несемо Правду у світ, і людство з вдячністю повертає погляд на наше знамено, Країни Рад.

Юнак, дівчино. Робітник чи студент, колгоспник, будівельник, учень... Славен людський труд, праця на благо суспільства! Твої права і обов'язки записані у величній книзі — Конституції СРСР. Право на труд, на знання, на безкоштовне лікування і відпочинок. Двадцятирічні мають право вершити державні справи. І молодий депутат селищної чи міської Ради, чи депутат Радянського парламенту — сьогодні ні для кого не дивина. Бо такі закони радянські — шлях відкритий кожному, тільки віддай свої знання, свої сили суспільству.

Ми живемо в Країні Рад, яка порша у світі скинула з себе кайдани рабства і на повен голос вимовила слова: мир, труд, рівність, братерство.

Ми горді з того. Несімо ж у серці палку любов до Вітчизни, до партії, щоденне бажання своєю працею примножити її славу, прискорювати ходу Радянської

МИ — РАДЯНСЬКІ

„ЯТРАНИ“ — 25

Увечері до клубу імені Калішова м. Кіровоград сходяться юнаки і дівчата. Це — ятрани, учасники заслуженого ансамблю танцю Української РСР «Ятрани». Їх привела сюди любов до мистецтва, до танцю, Ресетиції, концерти... «Ятрани» — 25 років. Великого успіху, загального визнання досяг талановитий самодіяльний колектив під керівництвом заслуженого артиста УРСР А. М. Кривохижі.

Право на відпочинок, записане в Конституції СРСР. Воно дає радянській людині радість знорочності, стає тим захопленням, без якого не уявляш свого життя...

Розповідь про «Ятрани» див. на 3-й стор.

В РАХУНОК НАСТУПНОГО РОКУ

Доярки нашого колгоспу вже працюють у рахунок січня наступного року. 25 710 центнерів молока — таке річне зобов'язання, а продали вже державі 25 988 центнерів і продовжуємо здавати надпланове молоко.

Серед передових доярок господарства і комсомолка другого відділку Валентина Стернійчук, яка бере участь у змаганні за приз газети «Молодий комунар» «Першій тритисячниці Кіровоградщини».

НА ПРИЗ ГАЗЕТИ «МК» 3000 «МК» ПЕРШІЙ ТРИТЯСЯЧНИЦІ КІРОВОГРАДЩИНИ

В. ТИМКІВ, головний зоотехнік колгоспу імені Карла Маркса Устинівського району.

ВЧИТИСЯ У НАШІЙ КРАЇНІ МОЖЕ КОЖЕН. ПРАВО НА НАВЧАННЯ ГРОМАДЯНАМ КРАЇНИ РАД ГАРАНТУЄ ЇХ КОНСТИТУЦІЯ. МІЛЬЙОНИ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ СПОДИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ЙОГО В ІНСТИТУТАХ, ТЕХНІКУМАХ, УЧИЛИЩАХ, ШКОЛАХ. КАТЯ ПАВЛУЩЕНКО — ОДНА З БАГАТЬОХ, ХТО ВИРУШИВ У ПОХІД ЗА ЗНАНЯМИ. В КАПІТАНІВСЬКОМУ МПТУ № 10 ДЛЯ НЕЇ І ЇЇ ТОВАРИШІВ СТВОРЕНО ВСІ УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ І ВІДПОЧИНКУ.

ФОТО
А. БУДУЛАТЄВА.

У ЛЮТОМУ цього року комсомольці цеху № 8 Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР, обговорюючи Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу, вирішили прийняти зустрічний план на визначальний рік п'ятирічки. Одним з головних пунктів цього плану було: виконати річний план до 5 грудня 1974 року — Дня Конституції СРСР.

І комсомольці дотримали слова: завдання виконали 28 листопада.

Головна заслуга в цьому плавильників Михайла Третьякова, Григорія Малька, Валерія Бебякіна, Володимира Татаренка, Лариси Шахової, Валентина Костецького та Надії Пашки, які виконали особисту п'ятирічку за три роки і десять місяців.

Всі вони носять почесне звання «Ударник комуністичної праці», а протягом року неодноразово займали призові місця у змаганні на «Кращого за професією».

НАШЕ СЛОВО — РОБІТНИЧЕ

Зараз цехова молодь позна рішучості допомогти всьому колективу цеху виконати головне зобов'язання — виконати п'ятирічку за чотири роки. А для цього комсомольці зобов'язались в останні дні року працювати під девізом: «Визначальному року — ударний фініш!». Працювати з найвищою продуктивністю праці.

С. ТИШКО,

плавильник Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР, комсорг цеху № 8.

ГОТУЄМОСЬ ДО ОБМІНУ

Нині в житті молоді важлива подія. Всюди: на підприємствах, на будівництвах, в колгоспах йде підготовка до обміну комсомольських документів. Це буде, насамперед, своєрідний огляд сил комсомольської гвардії. Важливо уникнути тут поверховості, увагою дійти до кожного.

Комсомолію колгоспу імені ХХІІ з'їзду КПРС вже зараз турбує питання: як краще провести його? Які заходи вжити для того, щоб він справді передував зміцненню її рядів. Протягом цього року комсомольська організація зросла кількісно і якісно. 15 членів ВЛКСМ ввійшли в дружину комсомольської сім'ї.

Добре потрудилися комсомольці у шпінському році. Кілька днів, як закінчилися осінні польові роботи. Механізатори проклали останню борозну. З перевиконанням норм, з думкою про врожай майбутній, працювали на зяблевій оранці комсомольці: брати Володимир і Віктор Гладкі, Валерій Булюбаш, Василь Ільїн. Уважно стежили хлопці за якістю виконаної роботи. За високу хліборобську майстерність та сумлінність їм вручено Знак ЦК ВЛКСМ «Ударник 1974 року». І в цьому — чимала заслуга комітету комсомолу. Бо ж постійний контроль над виконанням доручень, пропагандистська, культурно-масова робота, яка тут добре відчутна, забезпечують моральний ріст кожного члена ВЛКСМ, мобілізують їх на досягнення ще більших результатів. Секретар комітету комсомолу Галина Співак разом з членами комітету проводять велику роз'яснювальну роботу серед молоді. Нині найголовніша їх турбота про те, щоб обмін комсомольських квитків пройшов успішно, щоб кожен член ВЛКСМ виправдав високе звання комсомольця.

В. ШУЛЬГА,
наш громадський кореспондент.
м. Новомиргород.

ВОНА й сама не може пояснити, яка сила тримає її тут. Якими невидимими нитками прив'язана вона до поля! Може, володіє воно чимсь чарівним!...

Подивившись на Галю — і, здається, ніякої тобі рішучості, впевненості. Ласкою світяться її веселі валики і голубі, як озерця, очі. А ще як посміхнеться білозубою посмішкою, обов'язково відзначиш про себе: «Як же пасує їй призище — Веселова».

— Не подобається мені трішки моя нова посада, — ніби жартома говорить вона. — Ось закінчу технікум — і тільки й бачитимуть мене тут. Піду знову на трактор.

Справжній зміст такої заяви можна зрозуміти, знаючи минуле Галини. Наслухавшись різного роду настанов, вона одного разу наважилась змінити професію. «Захотілось скуштувати міського життя», — пояснює тепер. Але й двох місяців не минуло, як повернулася додому. «Я й знала, що не зможу без поля. Але вирішила остаточно перевірити своє почуття. Тепер ніхто і ніщо не розлучить мене з ним».

Тільки трапилось так, що їй незабаром всеодно довелося залишити трактор.

— Ну, зрозумійте, який же з мене бригадир тракторної бригади, — доводила вона голові колгоспу. — Хіба чоловіків мало?

Той навіть не знав, що їй і відповідати. Дивився тільки і слухав. А коли Галю виговорилась, мовив:

— І все-таки ми вирішили саме тобі запропонувати бригадирство.

Десь близько року Галю «була на новій посаді». «Мені краще самій щось зробити, — часто зізнавалася, — аніж когось просити».

Якби там не було, а

ЩАСЛИВІ,
КРАЇНО,
ТОБОО

ЗЕМНЕ ПРИТЯГАННЯ

Розповідь про молодого депутата

тракторна бригада колгоспу імені Жданова, якою керувала Галина Веселова, вийшла в передові, підвищилася трудовою дисципліною. А це красномовніше за будь-які цифри свідчило про ділову якість керівника. То ж Галю знову підвищили в посаді.

Тепер вона — колгоспний інженер. Робота, звісно, більше організаторська. Згодилась, що, мабуть, така перестановка більше відповідає інтересам колгоспу. «Врешті, не має значення, де робити. Важливо — як робити».

— Роботу Галина знає добре. Виконує її добросовісно, — скупко, але вичерпно говорить Микола Іванович Довгаленко, секретар партбюро. — А це ось недавно комуністи обрали її секретарем партійної організації.

Вона — депутат обласної Ради. Вже втретє виявляють їй таке довіря. Недавно виступала на сесії. Говорила про наболілі і найбільш близьке — про якість ремонту техніки.

— Ти не соромся, — напучували її механізатори, — де ще буде така можливість вплинути на «Сільгосптехніку»?

— Вона й без цього знає, — не втримався хтось, — не вперше.

Галина, справді, і раніше ставила питання про забезпечення сільських трудівників продовольчими та промисловими товарами. І в тому, що в Миколаївці відкрито новий продовольчий та промисловий магазини, що постійно там є товари першої необхідності — немала заслуга депутата.

Хвилює Галю ще одне — робота колгоспних ясел. І кому-кому, а їй, матері двох дітей, будь-які претензії близькі і зрозумілі.

«Не може бути, щоб не вирішили і цю проблему, — міркувала вона. — Якщо не з приміщенням, то з розпорядком дня — обов'язково. А там час і про дороги наші поговорити...».

Планів у депутата багато. Прагнень — теж. І найперше — щоб село, де вона виросла і живе, було найкращим. А ще... мріє вона знову повернутись у поле.

Г. ГОНЧАРЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

с. Миколаївка
Кіровоградського району.

ЧІЛІ: ТЕРОР ПРОТИ НАРОДУ

Фотодокументи, які свідчать про звірство фашистської хунти в Чилі: вересень 1973 чи листопад 1974? До яких пір триватиме ця «внутрішня війна»? Терор проти народу, концентраційні табори, катування і вбивства: після фашистського путчу це — чилійські будні.

Фото з журналу
«Фрайфелд».

П'ЯТЬ ТИСЯЧ ЗНЕДОЛЕНИХ

П'ять тисяч безпритульних, за дами шведської преси, блукають по Стокгольму. Ночі вони проводять під відкритим небом, або в підліжках. Серед них багато молоді. Трагедія цих людей не можна пояснити особистими невдачами чи випадковостями. Це не ледарі, які не бажують працювати, а значить шведський дослідник Леннард Гросін, а люди, які могли б принести користь суспільству. Але капіталістична система викинула їх з життя вони

не мають ні роботи, ні сім'ї. Один із знедолених так описує своє життя: «Провести ніч у підліжжі — всеодно, що побувати в пеклі. Там все крадуть один в одного. Вчора у мене поцупили черевик, а трапляється, що не залишають навіть окулярів».

Інший розповідає: «Мені залишилось жити небагато. Адже довго вести таке собаче життя не можна. Людина замерзає, і нікого це не

Більшість з цих людей не можуть знайти ніякої роботи. Вони погано їдять, погано одягнуті. Крім того, підприємці все частіше вимагають від робітників високої кваліфікації. І тому у знедолених все менше можливостей знайти навіть випадковий заробіток.

П. КОНОВАЛОВ,
кор. ТАРС.

«ЯТРАНЬ» — 26

Танцює заслужений самодіяльний ансамбль танцю «Ятрань».

З ЧИСТОГО ДЖЕРЕЛА НАТХНЕННЯ

Біографія ансамблю багата на творчу перемогу. На багатьох сценах країни і за рубежом ятранці не раз здобували нагороди лийнцощі проби. А вдома, в Кіровограді, — радість теплої зустрічі.

Фото В. КОВПАКА.

„ЯТРАНЬ“ — МОЯ СІМ'Я

Хто бачив на сцені «Ятрань», той запам'ятав легкий вітерець танцю, чудові народні мелодії, дрірі посмішки юнаків і дівчат.
Напередодні ювілею ансамблю наш кореспондент М. МІКЕЛЬ зустрівся з тими, хто дарує свій талант, і звернувся до кількох учасників із запитаннями: «Яке місце «Ятрані» у вашому житті?»

Василь Босий (в ансамблі з його устаткування заводу тракторних гідроагрегатів):

— Він допоміг мені обрати професію, котра стала змістом мого життя. Я — актор балету. Окрім участі в «Ятрані», керую самодіяльним народним ансамблем танцю «Юність» Кіровоградського педагогічного інституту імені Пушкіна.

Людмила Айнбіндер (в ансамблі 9 років):

— Я полюбила народні танці, зрозуміла їх красу. В ансамблі знайшла світле почуття кохання — тут танцює і мій чоловік.

Валентина Голозко (в ансамблі 9 років):

— «Ятрань» — моя сім'я. Тут пізнала силу колективу, зрозуміла відчуття ліктя. Крім занять в ансамблі, працюю в будинкуоправлінні № 5 міста Кіровограда і навчаюся в інституті. «Ятрань» для мене — справжня школа життя, «Ятрань» навчив цінити багатство українського фольклору.

Володимир Сорока, слюсар по виготовленню нестандарт-

За тринадцять років участі в ансамблі мені доводилося бувати у багатьох країнах світу. Наприклад, в Чехословаччині, Угорщині, Болгарії, Італії. Скрізь бачив, як поважають нашу країну, і відчував невимовну гордість за неї. Ці поїздки допомогли мені зрозуміти силу нашого мистецтва. Ми раділи з того, що змогли донести дух нашої радянської дійсності, нашої високої культури.

Наталка Коваленко, керівниця дитячої танцювальної студії при ансамблі «Ятрань»:

— Десять останніх років мого життя припадають на роботу в «Ятрані». Можна сміливо казати, що вона у мене на першому плані. Адже тут я танцюю сама і працюю з майбутньою нашою зміною.

Іван Демиденко, баяніст ансамблю:

— Прийшов я в колектив відразу після закінчення музичного училища і тепер працюю тут беззмінно. Правда, доводилось залишати колектив, але лише на час служби в Армії. Та саме тоді я ще більше оцінив можливості ансамблю, зрозумів, що порядився з ним назавжди. Мені приємно акомпанувати колективу, адже тут працюють люди. Подобається їх серйозний підхід до мистецтва, прагнення проникнути в його таємниці. Все це дає можливість «Ятрані» працювати на рівні провідних професійних колективів країни.

«ЯТРАНЬ» — народний по духу, своїми творчими устремліннями, мажею виконання. Коло його художніх інтересів — національний танець, котрий він представляє глядачам зворушливою природністю фарб, оригінальністю пластичних інтонацій. Ятранці знають багато танців. Їм підвласна пластика танцю всіх куточків України. Колектив цілком дійсно життєве начало, той дивний танцювальний словник, котрий віками створювався і відшліфовувався народом.

Уважно вивчаючи зразки танцювального фольклору, художній керівник ансамблю, талановитий хореограф Анатолій Кривохижа стає перед нами не тільки балетмейстером, але й копіївним етнографом. Численні експедиції по областях республіки дозволили вивчити фольклорні танці в їх природних умовах, створити костюми, підказані народними умільцями. Кривохижа на основі фольклорного матеріалу створює самостійні композиції. Вони підкорені законам жанру, вимогам сучасного мистецтва. Адже ансамбль танцю — складна творча одиниця. У її роботі є свої сценічні закони. Ігнорувати їх постановник не має права. І все ж танці, створені ятранцями, сприймаються як дійсно народні. У них, при всій композиційній винахідливості хореографа, зберігається душа народного мистецтва.

Торкаючись фольклорного танцю, ятранці ведуть себе, як художники-ювеліри, котрий, творючи витвір, ніколи не порушить природного зачарування. Кожен з танців ансамблю — це закінчена вистава, побудована за суворими законами композиції. Для прикладу — «Колядки». Тут оживає стихія не тільки зимових гулянь, винахідливих, веселих, але, перш за все, виділяються характерні риси — сміливих, душевно щедрих та безпосередніх. І композицію

«Плотигопи» інакше не назвеш, як виставою, в котрій органічно поєднано ліричну тему з патетикою праці, мужності. Ці якості властиві «Польці-волянцям».

Вона передає чари народного танцю. Художня закінченість властива і «Подольцям» — сценічному варіанту української кадрили, де оригінальний малюнок створює особливий настрій і пев-

ких розгорнутих композицій. В їх складному просторовому малюнку нерідко є ігровий епізод. При цьому щедро пропонується швидка зміна суміжних візерунків, використовуються прийоми поліфонії.

Ансамбль «Ятрань» багатий яскравими, технічно сильними виконавцями. Багато з них володіють віртуозною майстерністю і можуть змагатися з професіоналами. У колективі міцна сценічна дисципліна. Малюнок танцю завжди подається точно. Ця дисципліна особливо. Вона проникнута натхненням: учасники ансамблю — справді актори, відтворюють особливості національного танцю живим відчуттям народного темпераменту.

Є ще одна особливість виконавського стилю ансамблю — уміння надавати сучасного характеру, звучання танцювальним формам, що віками побутують на Україні.

Давно, дуже давно на українській землі живе вогненно-темпераментний «Гопак». Зарз його танцюють в кожній республіці нашої країни, полюбився він і за рубежом. У «Гопак» яскравий зовнішній малюнок. Звичайно, «Гопак» є також і в репертуарі ансамблю. Ним, як правило, закінчується концерт. В такому яскравому одязі молодь танцювала ще за часів Гоголя. Та коли на сцені «Ятрань», ми відчуваємо, що це не ті парубки і дівчата, а наші сучасники: учні, робітники, службовці, інженери, лікарі, педагоги. Ансамбль, зберігаючи зразки народного танцю, залишається яскраво сучасним своєю ідейною спрямованістю, художніми прийомами, темпераментом, умінням відтворювати дух сьогодишньої щасливої доби.

М. ЕЛЬЯШ,

професор Московського державного інституту театрального мистецтва, кандидат мистецтвознавських наук.

повторну ритміку. Чи виконує ансамбль закарпатський народний танець «Жито», чи — Буковинську польку», чи — повний ліричного настрою «Подільський рущичок», він залишається завжди вірний природним фарбам, підкріплюючи всі виразні засоби розкриття теми народних характерів.

«Де пісня, там і танець», — кажуть в народі. Ансамбль змінює порядок слів у цій приказці: «Де танець, там і пісня». Він виступає за співдружність пісні і народного танцю. В ряді композицій танець супроводжується пісню. Співають самі виконавці, співають проникливо, як і танцюють.

Репертуар ансамблю «Ятрань» в основному складається з вели-

НЕПОВТОРНІЙ КОЛОРИТ. ВИСОКА ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ. ЛЮБОВ ДО ТАНЦЮ — ВСЕ ЦЕ ВІДЗНАЧАЄ САМОБУТНІЙ КОЛЕКТИВ «ЯТРАНЬ». Фото В. КОВПАКА.

НИЗЬКИЙ УКЛІН ТОБІ

Я НАРОДИВСЯ на крутих берегах вродливої Ятрані. Там росіяним мереживом пробігли стежки мого дитинства.

Як митець зростає у чудовому сплетінні смобутніх народних мелодій і неповторності твоєї вроди, Ятране! Вони пройшли через моє серце золотими барвами, і сьогодні, коли твої тещі чверть століття, послали низький уклін захопленого глядача і шапучальника.

Дякую, «Ятране», що моє життя йде і йтиме — не остеронь від тебе! Спасибі за пасолоду зустрічати з тобою! Зичу, мій неповторний юний брате, найвищого розквіту таланту і слави і кладу до ніг твоїх вічнозелений вінок мого кохання!

Іван КАЗНАДІЙ,

головний режисер Кіровоградського державного українського музично-драматичного театру ім. М. Л. Кропивницького, заслужений діяч мистецтв Української РСР.

«ЯТРАНЬ» — 26

Ю. Каминский

ПЕСНЯ

ПОРЫЖЕВШЕЙ ЗВЕЗДЕ

ПОЭМА

Разными они были, эти мальчишки, но объединила их любовь — к своему дому, селу, лесу, полю. Любовь чистая, с глубокими корнями, родившая совершенно необходимое человеку — чувство Родины, ощущение своей причастности к ее радостям и бедам.

Она учила их видеть мир, познавать его. Она, и только она, вскормила в них ненависть к врагу, подготовила к подвигу. Своей смертью они еще раз подтвердили силу и стойкость духа человека нового мира — мира социализма, и поэтому, я думаю, их деяние велико и выходит за рамки географических понятий.

Исходя из этих соображений, я изменил имена мальчишек. Неправильной памяти пионер-партизан, внесших свою посильную лепту в наш праздник 30-летия победы над фашистской Германией, посвящается поэма.

Автор.

По-осеннему воздух горек,
Перелесок.
Поляна. Взгорок.
И звезда порыжевшей жести
Увенчала холм небольшой.
Сколько раз я

сердцем, душой
Возвращался на это место.
Куст шиповника.
Лопухи
В тонком кружеве бабьего лета.
Запоздавшие петухи
Прокричали вдогонку рассвету.
Ненасытный картофельный жук
Угодил ненароком в канавку.
Страж баштана снимает кожу —
Жарко.

Камыши чуть расшевелил,
Ветер выбрался на осоку.
В горизонте,
В полете шмеля —
День угадывался высокий.
Припекало.
Вдали синевя,
Начинался счастливый день —
Паутиною на звезде,
Песней жаворонка над нею.
Вылетали из ульев пчелы —
Пахло медом и жухлой травой.
И звонок молодой-молодой
Хохотал возле сельской школы.
И внимали ему окрест:
Перелесок.
Поляна.
Взгорок.

И звезды порыжевшая жесть,
И казался менее горьким
Воздух осени.
Муравьи
Пополняли запасы свои,
Глядя на зиму,
Неторопливо
Робких птиц пролетел косячок.
А в селе

неуемно
счастливо
Заливался веселый звонок.
Дню осеннему чем-то сродни,
Безрассудно и неотразимо
Предвещал он короткие дни
И недобрую долгую зиму.
Но пока что просторы светлы,
День высок
И особенно строен,
И идут на уборку свеклы
Пионеры

сельские
строим.
С ними песня —
товарищ ребят —
На сбиваясь, в ногу шагает,
Перелесок уже полыхает,
Только чище
и ярче горят
Пионерские галстуки.
Вскоре
Приоткрылась поляна,
Взгорок,
Холм,

Звезда порыжевшей жести,
На клиновидный похожая лист.
Песня смолкла.
Замер на месте
Пионерский отряд.
Голосистый

перелесок затих.
Муравьи
Прекратили работы свои.
Ветер сник у продрогшей осины.
В синем небе косяк журавлиный
Замер,
Пчелы нигде не снуют —
Ти-ши-на.
Пионеры салют
Порыжевшей звезде отдают.

II.

Всюду осени ранней приметы.
Тышина
Лес задумчив и строг.
И дождавшийся срока листок
Навсегда прощается с летом.
Разгорается лес.
Светает.
Тает в небе созвездье Стрельца,
И священным огнем полыхают
Партизан боевые сердца.
Партизанских сердец созвездия
Разгораются над страной.
Поджидает фашиста возмездие
В каждой ветке,
На тропке любой.
В каждом взгляде глаз ненавидящих
Неприкрытая ненависть колот...
...Заклочены ставни школы.
И село безработное спит еще.

Спит родное село. Как просто:
«Возле хат знакомых — сорго,
Верно, вымахало в два роста...»
Ну, а ям по пятнадцать всего.
Как все просто: «Знакомая дверь,
До подробностей парти знакомы.
Верно, мать ждалась уже дома...»
Ну, а ям по пятнадцать теперь.
Не успели и оглядеться —
Будто было... и нет уже детства.
...Детство сельское — мир чудес.
Как щедры, чудеса раздавая,
Бесконечно таинственный лес.
Беспредельная воля степная.
Ну, а кони!

Да что сказать,
Разве слышешь миготу счастливой —
Ухватившись за мокрую гриву,
С водою селом проскакают!
Мимо: хаты, кусты, деревни
И глаза восхищенных девочек.
А мальчишки — герои ЧОНа
Машут шапками из лозы.
Мишка. Петя. Сергей — стрелой
Улетает сельская конница
Против контры всей мировой,
А восток — рукоплещут школьницы,
Мир фантазий...
Володя — поэт.

Не по-сельски застенчив и робок,
Он свои стихотворные пробы
Ото всех держит в тайне.
Чуть свет —
Он уже за селом
Стерня
Колет ноги босые.
Под лесом
Занц катится, семена,
Безбоязненно уши развесив.
Суслик сонный из темной норы
Кажет влажный пропильный носик,
Разгораются в травах росы —
Как доверчивы, как щедры
Полевые рассветы!
Ушастый
Вдруг застыл у лесной полосы.

Несказанное все-таки счастье
Быть свидетелем этой красоты.
Каждый раз по-особому ново
Выдают все молодые глаза.

А мальчишке так нужно сказать
Сокровенное самое Слово...
Как все просто: «Веселые дни
Пионерского сельского лета...»
Всюду осени ранней приметы.
Им уже по пятнадцать. Они
Снова сели за прежние парты
Одноклассники.
Скоро урок...

Но молчит, не хочет звонок.
Но молчат повзрослевшие парни,
Ти-ши-на...
Настороженный класс
С Сусанине слушает сказки
В классе холодно,
В классе — мрак.
Озерявший от страха враг,
Дик, безумен на краешке жизни,
Но спокоен Сусанин-старик,
Спасший пядь дорогой Отчизны...

Смолк учитель.
Взволнован класс —
Словно их тот Сусанин спас...
А еще: в этом самом классе
Ползали им яркие галстуки...
— Не забыли устава?
— Ну, еще бы!
В классе темно,
Заклочены школьные ставни
Отобравшей детство войной.
Им всего по пятнадцать.
Темницей
Стал приветливый класс для них,
Но спокойны мальчишески лица.
Но незыблема вера их.
Эти парты родные.
Стена.

И доска, что на прежнем месте,
Им теперь по пятнадцать.
Страна
Верит пусть: пионерской чести
Не забудят мальчишки!
Пусть
Им родное село поверит.
Закрипели протяжно двери.
По пятнадцать мальчишкам!
— Рус,
Выходи! —

Этот крик оккупанта,
Что, как пули, затише прошли.
Повзрослевшие за ночь парни
Молча встретили.
Встали.
Пошли.
Не дослушав урока истории.
С гордо поднятыми головами
Шли селом мальчишки, которые
Становились историей сами.

III.

По-осеннему воздух горек,
Перелесок.
Поляна.
Взгорок.
Куст шиповника.

Лопухи
В тонком кружеве бабьего лета.
Запоздавшие петухи
Не кричат вдогонку рассвету.
А в земле не зреет соекла.
Тихий суслик с голоду дохнет,
По-осеннему даль светла

и протяжна,
Как тяжкие вздохи.
Но по-прежнему муравьи
Пополняют запасы свои.

И по-прежнему птички стаи
Бороздят океан небес.
И молчит Нерубаевский лес,
Хороня свои тайны.
Не летит за сбором пчела.
А земля без зерна одичала.
Что-то птица вдали прокричала.
Безответно.

Все люди села
Онемело стоят на поляне,
Губы каменные сомкнув.

И зияет свежая яма,
Черноземом богатым дохнув.
«Мама!»...
Вздрыгнул осиновый лист,
«Мама!»...
Сникли бессильные травы,
«Мама, мамочка!»...
— Господи правый,
по-мо-ги...

Торжествует фашист:
Вот она,
вся славянская спесь...

Только вдруг:
— Не забыли устава?!
Значит плакать нам не пристало. —
И заметнулась,
как птица,
песнь.

Та, что в ногу всегда шагала

Та, что душу спасает в беде,
Песнь —

высокая, словно день,
Как осенний пожар полыхала,
Оккупант разъяренно орал.
И зияла беспомощно яма.
Сыновьям подпевали мамы!
И фашиста страх забирал.
Копшилась семья муравьев
В облетевших осинových листьях,
— Коммунистишь
швайн,
коммунистишь!

Закопать их,
Живьем...
Живьем...
Тучи висли над головой.
Воздух был по-осеннему горек
Перелесок,
Поляна,
Взгорок.
Было им по пятнадцать

всего.
Просветлел вдалеке коростель.
Их,
живых,

затолкали в яму.
Только реяла песня,
как знамя,
Было им по пятнадцать
теперь.

Но легла на земле борозда
Партизанских бесстрашных связистов.
Умирали они коммунистами.
По пятнадцать им — нав-сег-да.
Молчите, девочки...
Молчите, мальчишки.
Молчи, планета Земля.
Все выше и чище.
Все выше и чище
Взмывает,

над миром звеня,
Свободная песня,
о том, как мечтал
Мальчишка о слове, о жизни.
О том, что у подвига много начал,
Но главное —
это Отчизна.
Пусть будет та песня
с тобой
и со мной,

Как воздух,
Как хлеб.
Как рассветы —
Высокой судьбой.
Порыжевшей звездой.
Звездой,
что взшла над планетой.

Не спалось в эту ночь в селе,
Каганцы до утра не гасли,
Сыновей пионерские галстуки
Полыхали в руках матерей.
Партизанских сердец созвездия
Разгорались над страной.
Поджидало фашиста возмездие
В каждой ветке,
на тропке любой.

Лягут хлеба в амбары,
Станет короче день.
И, оставив забавы,
Будут идти к звезде
Солнечные пионеры —
Дочери и сыны
Неувядаемой веры!
Несокрушимой страны!

с. Подлесное
Александровского района.

6 ПЯТНИЦА
ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 —
Рякони гимнастика для ді-
тей. (М). 9.20 — Новини. (М).
9.30 — Кольорове телебачен-
ня. «Будильник». (М). 10.00 —
«Служу Радянському Союзу».

(М). 11.00 — Телеспектакль
«Любий хлопчик». (М). 12.10 —
Кольорове телебачення.
«Сільська година». (М). 13.10 —
Кольорове телебачення.
Музична програма. «Райкова
пошта». (М). 14.10 — Кольоро-
ве телебачення. «У добру
путь». (М). 16.00 — «Міжна-
родна панорама». (М). 16.30 —

«У вашому домі». Музична
програма. (М). 17.00 — Кольо-
рове телебачення. «Клуб кі-
ноподорожей». (М). 18.00 —
Новини. (М). 18.15 — Мульт-
фільм. (М). 18.40 — Кольоро-
ве телебачення. Телевізійний
музичний спектакль «Жирфол-
ле-Жирфол». (М). 19.30 —

Кольорове телебачення. Чем-
піонат СРСР з хокею: «Динамо»
(М) — «Спартак» (М).
21.45 — Програма «Час». (М).
22.15 — Кольорове телебачен-
ня. «Артлото». (М). 23.15 —
Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.15 —
Новини. (К). 11.30 — Мульт-
фільм «Івасик-Телесик». (К).
11.40 — «Шкільний екран».
Російська література для уч-
нів 9 класу. (К). 12.10 — Тело-
школа механізатора». (К).
12.40 — Художній фільм «То-
ларис Арсеній». (К). 14.20 —
Для дітей. «Тім Талер» чи
проданий сміх». Телевізійна.
(К). 16.20 — «Вогню не про-
йти». (К). 17.00 — «Календар
малечі». (Донецьк). 17.30 —
«Закон і ми». (К). 18.00 —
Реклама, оголошення. (К).
18.30 — Фільм-концерт. «Роз-
думи». (К). 19.00 — Програма
«Вісті». (Київ, із включенням
Кіровограда). 19.25 — Кольо-
рове телебачення. Художній
фільм «Секретар парткому».
2-а серія. (К). 20.35 — «На
добранич, діти!». (К). 20.45 —
Кольорове телебачення.
«Мультіпанорама». (К). 21.45 —
Програма «Час». (М). 22.15 —
Кольорове телебачення.
«При світлі соняшників». Лі-
тературний театр. (К). 23.15 —
Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

316050. ГСЛ, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря та відділу
комсомольського життя — 2-45-33, відділу пропаганди,
відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу вій-
сьово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить
у вівторок, четвер,
суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» —
орган Кіровоградського обкома
ЛКСМУ. г. Кіровоград.

Друкарня Ім. Г. М. Димитрова
обласного управління у справах видавництва,
поліграфії і книжкової торгівлі,
м. Кіровоград, вул. Глінки. 2.